Atodiad 3 – trochi cynnar a throchi hwyr yn system addysg Cymru

Mae **trochi cynnar** yn golygu cyflwyno a defnyddio'r Gymraeg fel unig iaith yr addysgu (heblaw am ychydig iawn o eithriadau) yn y cyfnod sylfaen mewn lleoliadau nas cynhelir ac ysgolion Cymraeg a dwyieithog. Yn yr arfer orau, mae hyn yn golygu bod y Gymraeg yn cael ei chyflwyno'n fwriadus i ddysgwyr mewn sesiynau iaith penodol, ynghyd â darparu cyfleoedd cyson iddynt gaffael a chymhwyso'u medrau Cymraeg trwy brofiadau cyfoethog o fewn a thu hwnt i'r dosbarth.

Mae **trochi hwyr** yn golygu darpariaeth ar gyfer dysgwyr sydd yn ymuno ag ysgolion cyfrwng Cymraeg neu ffrydiau Cymraeg mewn ysgolion dwyieithog sydd heb brofi cyfnod cyfan o drochi cynnar yn y Gymraeg. Gall y dysgwyr hyn fod yn gwbl newydd i'r Gymraeg neu'n ail ymgysylltu gyda darpariaeth cyfrwng Cymraeg. Yn yr achosion cryfaf, mae darpariaeth trochi hwyr yn raglen dwys a strwythuredig.

Yn dilyn cyfnodau o gaffael Cymraeg trwy ddulliau trochi effeithiol, mae y rhan fwyaf o ddysgwyr yn magu hyder a hyfedredd addas yn y Gymraeg i gael mynediad llawn at holl feysydd dysgu. Er hyn, mae ymarferwyr yn parhau i gefnogi dysgwyr i ddatblygu eu medrau Cymraeg ar ôl diwedd cyfnodau trochi cynnar neu hwyr beth bynnag fo'u cefndir ieithyddol. Mae llawer o'r dulliau trochi yr un mor berthnasol wrth gefnogi dysgwyr i gyfoethogi'r Gymraeg ag yr oeddent i gaffael y Gymraeg. Er enghraifft, mae ymarferwyr yn parhau i fwydo geirfa a phatrymau cystrawennol wrth iddynt ddatblygu medrau Cymraeg dysgwyr ar draws y meysydd dysgu.